

AFSTANDSLEREN

IN TIJDEN VAN CORONACRISIS

Met dit document willen we jullie ondersteunen om een zinvol aanbod afstandsleren op te stellen dat haalbaar is voor leerlingen en collega's.

Spreek samen als vakgroep digitaal af wat jullie per jaar of graad aan leerlingen aanbieden. Volg het kader of de richtlijnen die je van je schoolleiding meekrijgt en denk na over hoe je leerlingen uitnodigt en motiveert om deze opdrachten uit te voeren. Om een overvloed aan opdrachten te vermijden, is het belangrijk dat vakgroepen met elkaars opdrachten rekening houden. Spreek af wie dit per klas opvolgt (titularis, kernteam...).

We zoomen in op deze domeinen met stappen die jullie denkwerk ondersteunen of kunnen verfijnen. We doen ook telkens enkele concrete suggesties.

We willen jullie sowieso veel succes wensen en bewonderen jullie engagement en inzet voor de leerlingen. Jullie kunnen steeds een beroep op ons doen bij twijfel, vragen of wanneer het even vastloopt. Contacteer jullie schoolbegeleiders (organisatie, tools, afspraken) en/of vakbegeleiders (specifieke vakondersteuning en -tools): [regio Mechelen-Brussel](#), [regio West-Vlaanderen](#), [regio Oost-Vlaanderen](#), [regio Antwerpen](#), [regio Limburg](#)

Verzorg jullie en stel het goed!

AFSPRAKEN

VA KGR OEP

- Bepaal samen met collega's wat verplicht is (remediëring, taken die al opgegeven waren) en wat facultatief is.
- Voorzie een haalbaar aantal zinvolle taken die vertrekken vanuit basisdoelen in het leerplan.
  - Spreek af waar jullie **klassikaal** (inoefening, pre-teaching) en/of **individueel** (remediëring/verdieping) op inzetten. Vertrek vanuit deze leernood.
  - De opdrachten die jullie deze periode geven, tellen niet mee in de (eind)evaluatie van leerlingen.
  - Spreek af hoe jullie later in de klas op de opdrachten en taken terugkomen.
  - Houd rekening met het feit dat een aantal collega's kan uitvallen door ziekte. Denk na hoe jullie dit opvangen.

Suggesties

- Vermijd onnodige of te veel taken.
- Geef bij elke instructie een richttijd aan. Vermijd dat leerlingen extreem veel of weinig tijd aan de opdracht spenderen. Schat dit realistisch in.
- Houd rekening met de omstandigheden. Niet alle leerlingen hebben een eigen werkplek, vaak ook zullen ze internetverbinding of devices moeten delen. Bovendien kunnen in deze periode leerlingen ook uitvallen door ziekte.
- Zet hoofdzakelijk in op inoefening en remediëring voor de eerste graad. Voor de tweede en derde graad kunnen jullie pre-teaching overwegen: leerlingen verwerken thuis informatie, werken naar een resultaat toe en met dat resultaat ga je later in de klas aan de slag om de inhoud vast te zetten.
- Leren gebeurt in interactie. Ga er niet te snel van uit dat leerlingen nieuwe inhoud zomaar verwerven. Moedig leerlingen aan om virtueel te overleggen. Probeer om samenwerkingsvormen die leerlingen doen (overleggen, samen een opdracht oplossen) in je opdrachten in te bouwen. Leerlingen kunnen via voor hen bekende kanalen (berichten, Skype, Messenger...) overleggen.
- Stel bij elke opdracht de vragen: Is dit nuttig? Zou ik de opdracht zelf graag maken? Kan een leerling dit alleen? Kan ik hier later verder mee aan de slag in een les?

Concreet materiaal

- Bezoek de [site Afstandsleren](#) van Katholiek onderwijs Vlaanderen. De volgende dagen worden er voor alle vakken suggesties toegevoegd.
- Neem contact op met jullie [vakbegeleiders](#). Ook via telefoon of online communicatie kunnen zij jullie ondersteunen.
- De voorbije dagen kwamen online overzichtssites en groepspagina's over tools en ict-gebruik. Belangrijk is om door de bomen het bos te blijven zien. De website [touch2learn.be](#) geeft een bijzonder knap overzicht dat vertrekt vanuit concrete activiteiten: Laat studenten samen een tekst maken, Laat studenten in realtime individuele vragen stellen, Organiseer een online feedbackgesprek... Telkens staat er een praktijkvoorbeeld en een overzicht van bruikbare tips met voor- en nadelen, platform en aanvullende info. De site is oorspronkelijk bedoeld voor hoger onderwijs, maar kan ook voor leerkrachten in het secundair zinvol zijn in deze periode.

AFSPRAKEN KLA STE AM

- Spreek af welke lerarengroep verantwoordelijk is voor een bepaalde klas. Zo kun je over de vakken heen bewaken of leerlingen een aanbod krijgen en hen hierbij opvolgen.
- Houd de elektronische agenda van leerlingen in het oog. Vermijd dat leerlingen overspoeld worden met onrealistisch veel opdrachten.
- Werk met tussentijdse deadlines. Geef aan wanneer leerlingen een taak moeten indienen, zodat je een zicht houdt op de voortgang en feedback kunt geven (zie Communicatie en motivatie).

Suggesties

- Stel eventueel een beurtrol op voor welke vakken leerlingen een opdracht krijgen: deze week opdrachten voor deze 4 vakken? Volgende week voor 4 andere vakken, enz ...
- Geef zo veel als mogelijk weekopdrachten. Dat geeft leerlingen wat ademruimte en de kans om een gedeelte van de laptop te gebruiken.
- Vertrouw elkaar. Als iemand aangeeft dat de werklust voor leerlingen te hoog oploopt, overleg dan of vertrouw op het oordeel van de titularis of iemand van het schoolbeleid om hier een keuze in te maken.
- Zijn er vakoverstijgende opdrachten die leerlingen kunnen uitvoeren? Deze zijn vaak functioneel, beschikbaar binnen de school en lenen zich tot procesondersteuning. Maak afspraken over wie de instructie geeft en bij welke leraren leerlingen terecht kunnen. Spreek ook af wie het proces begeleidt: wie polst of leerlingen goed starten, wie beantwoordt algemene vragen, wie zorgt voor tussentijdse feedback?

AFSPRAKEN LEE RL ING EN

IFV COMMUNICATIE & MOTIVATIE:

- Houd regelmatig en gedoseerd contact. Laat jullie ook zien: dat kan door een post op een forum, een filmpje, een aanmoediging via e-mail.
- Volg de voortgang van taken op. Check of een leerling mee is. Actieve betrokkenheid is bij afstandsleren even belangrijk als tijdens een les op school.
- Bij schriftelijke communicatie valt een groot deel van de boodschap weg: beweging, intonatie, gebaren en humor. Overweeg een opname om een instructie uit te leggen of te geven.
- Moedig participatie aan. Geef impliciet het voorbeeld door zelf af en toe iets te posten.
- Reageer snel (volgens de afspraken die jullie binnen de school maakten) op vragen van leerlingen.

Suggesties

- Wijs aan elke klas een aantal leraren toe. Elke leraar neemt bij de start en het einde van een week telefonisch contact op met een beperkt aantal leerlingen om vragen te beantwoorden, aan te moedigen en op te volgen.
- Laat leerlingen een (tussentijds) resultaat uploaden. Toon dat jullie dit opvolgen. Dit hoeft niet altijd op leerlingenniveau; het kan ook door een post op een forum, een filmpje tussendoor of een mail naar de klas. We verwezen eerder in dit document al naar de ondersteuningssite touch2learn.be waar je voor verschillende activiteiten een overzicht van toepassingen krijgt met praktijkvoorbeelden.
- Maak af en toe een video-opname (van een lesdeel of instructie). Leerlingen zullen dit appreciëren en zo blijven jullie dichterbij hen. Jullie brengen zo ook intonatie, gebaren en de eigen persoonlijkheid in de boodschap. Je kunt hiervoor gebruik maken van toepassingen als Camtasia, AndroVid Video Maker, Explain Everything of simpelweg via de camerafunctie op je smartphone.

AFSPRAKEN SCH OOL NIV EAU

Om uniform en helder naar leerlingen en ouders te communiceren, stelde jullie school waarschijnlijk richtlijnen op. Denk mee na en ga na de eerste week afstandsleren na of er kleine bijstellingen moeten gebeuren.

- Spreek af via welk platform jullie met leerlingen communiceren.
- Stel ook een timing voorop: overleg wanneer en hoe jullie met leerlingen communiceren, wanneer jullie van leerlingen een reactie verwachten en binnen welke tijdspanne jullie zelf aan leerlingen antwoorden.
- Communiceer aan leerlingen en ouders bij wie ze ICT-ondersteuning kunnen krijgen.
- Vermeld hoe leerlingen een beroep kunnen doen op leerlingbegeleiding. Denk hierbij in het bijzonder aan leerlingen die in een traject zaten. Neem met hen contact op.
- Denk ook al eens na over het schoolse leven na de Corona-periode. Hoe zien de eerste lesdagen er uit? (Vanaf) wanneer plant de school evaluatieperiodes, rapporten, klassenraden...?

Suggesties

- Kies voor bekende platformen (SmartSchool, SmartSchool-agenda, Uploadzone, Google Drive).
- Vermijd dat leerlingen nieuwe tools moeten installeren en leren gebruiken.
- Beperk de communicatie (in aantal en lengte). Geef ook aan wanneer het volgende bericht of contact volgt.
- Houd instructies beperkt en helder.
- Geef duidelijk aan bij wie leerlingen terecht kunnen bij socio-emotionele vragen en problemen. Verwijs naar een concreet aanspreekpunt via je online leerplatform, maak gebruik van een interne chatfunctie. Je kunt hiernaast ook CLB (clbchat.be) doorgeven.